

Lahden kaupunki/Rakennusvalvonta

Viite: Lausuntopyyntö 22.12.2025

Asia: Lahti, poikkeamislupa Harjukatu 15 (398-2025-110)

Osoitteeseen Harjukatu 15 haetaan poikkeamislupaa talousrakennuksen pohjakerroksessa sijaitsevan työtilan käyttötarkoituksen muutokseen asunnoksi sekä pergolan ja kesäkeittiön lisäämiseen sisäpihalle. Lahden museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo esittää asiasta pyydettyä lausuntoaan seuraavaa.

Harjukatu 15 on rakennettu vuosina 1950–51 helluntaiseurakunnan rukoushuoneeksi. Myöhemmin se muutettiin kaupungin nuorisotilaksi, josta se on edelleen muutettu asunnoiksi. Siten se poikkeaa rakennusajankohdaltaan muuten yhtenäisestä 1930-luvun lopulla rakentuneesta rakennuskannasta. Rakennuksessa ja tontin käsittelyssä on kuitenkin huomioitu alueen muu rakennuskanta esimerkiksi massoittelun, kattokulman ja julkisivun jäsentelyn osalta, ja se sopii hyvin täydentämään yhtenäistä katuilmettä. Alue on viehättävä esimerkki 1930-luvun kaupunkimaisesta rakentamisesta, jossa yhdistyy kaupungin ryhdikäs asemakaavoitus sekä tonttien vehreys ja väljyys. Harjukatu 15:n asemakaava on tullut voimaan 2004, siinä tontti on merkinnällä AL/s-1 (*Asuin- liike- ja toimistorakennusten korttelialue, jolla tontin päärakennus on kaupunkikuvan kannalta merkittävä - -*). Tontin rakennuksiin ei kohdistu varsinaisia suojelumerkintöjä. Harjukatu 15 sijaitsee valtakunnallisesti arvokkaalla rakennetun kulttuuriympäristön alueella. (RKY 2009)

Lahden museot on antanut asiasta aiemmin lausunnon 17.2.2025. Tuolloin käsittelyssä oli sisäinen muutoslupa työtilan muuttamisesta asunnoksi. Koska luvan aineistossa ei esitetty muutoksia rakennusten julkisivuihin, ei museolla ollut huomautettavaa asiaan.

Nyt kyseessä olevassa poikkeamisluvassa haetaan poikkeamista:

- 1) asunnon sijoittamiseksi auton säilytyspaikan rakennusosalalla olevan autosuojan kellariin
- 2) rakennusoikeuden ylityksestä
- 3) pergolan ja kesäkeittiön sijoittamiselle asemakaavan rakennusalueen rajan ulkopuolelle

Luvan liitteenä olleessa poikkeamisen perusteluissa esitetään, että *poikkeamisella edistetään olemassa olevien rakennusten käyttöä, kehittämistä ja ylläpitoa.*

Museo katsoo, ettei sillä ole edelleenkään huomautettavaa varsinaiseen käyttötarkoituksen muutokseen (kohta 1).

Suunniteltu kesäkeittiö on kookas, ja se tekee jo valmiiksi tiiviisti rakennetusta tontista ahtaan. Rakennelma ei ota huomioon arvokasta ympäristöä, eikä pyri sopeutumaan siihen. Alueelle sopiakseen rakennelman tulee olla huomattavasti pienempi ja yksinkertaisempi. Kesäkeittiön osalta museo ei näin ollen puolla rakennusoikeuden ylitystä eikä sen sijoittamista rakennusalan ulkopuolelle (kohdat 2 ja 3). Pergolan rakentamiselle ei ole estettä.

Lahden museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo

tutkimuspäällikkö

Liisa Koskelainen

rakennustutkija

Roosa Norrlin

Tiedoksi: Museovirasto